

Občina Sevnica

OBČINSKI SVET
OBČINE SEVNICA

Številka: 846-0004/2022

Datum: 7. 2. 2022

Občina Sevnica
Oddelek za okolje in prostor

ZADEVA: Program varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v Občini Sevnica za obdobje 2022 - 2025

Spoštovani.

Obveščamo vas, da je Občinski svet Občine Sevnica na 28. redni seji, dne 2. 2. 2022 obravnaval Program varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v Občini Sevnica ter v tej zadevi sprejel naslednji sklep:

Občinski svet Občine Sevnica je sprejel Program varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v Občini Sevnica za obdobje 2022 - 2025.

Lep pozdrav,

Srečko Ocvirk
župan
Občine Sevnica

Vročiti:

- naslovu,
- v zadevo.

PROGRAM VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI V OBČINI SEVNICA ZA OBDOBJE 2022-2025

1.UVOD

Program varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v občini Sevnica je izdelan v skladu z Odlokom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami na območju občine Sevnica (Ur. l. RS, št. 78/09) in Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. l. RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10 in 21/18 – ZNOrg) ter upošteva vse nevarnosti naravnih in drugih nesreč, ki ogrožajo ljudi, živali, premoženje, kulturno dediščino in okolje v občini. Upošteva tudi naravne in druge danosti, ki vplivajo na nesreče in varstvo pred njimi ter človeške in materialne vire, ki jih je mogoče uporabiti pri obvladovanju nevarnosti in varstvu ogroženih. Program upošteva vse nacionalne interese izražene v Resoluciji o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih od 2016 do 2022 (Uradni list RS, št. 75/16) in določila doktrine zaščite, reševanja in pomoči (dokument Vlade RS št. 812-07/02-1 z dne 30. 5. 2002), s katerima država opredeljuje usmeritve za učinkovito zavarovanje suverenosti, neodvisnosti, ozemeljske celovitosti in druge vrednote, zagotavljanje trajnega ravnovesja v naravi in družbi ter osebne in premoženjske varnosti prebivalcev in enotne temelje sistema.

Program sledi splošnemu cilju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v lokalni skupnosti, to je zmanjšati število nesreč ter preprečiti oziroma ublažiti njihove posledice, da bi bilo življenje varnejše in bolj kakovostno. Usmerjen je v preventivo, ki je učinkovitejša in dolgoročno tudi cenejša od drugih oblik varstva pred nesrečami. Ker vseh nevarnosti, ki povzročajo nesreče, ni mogoče odpraviti, so v programu enakovredno obravnavane tudi vse oblike varstva in pripravljenosti, ki omogočajo hitro in učinkovito ukrepanje ob nesrečah.

Ogrožanja za občino Sevnica, njene občanke in občane, za premoženje, kulturno dediščino, okolje in druge dobrine predstavljajo naravne in druge nesreče, ki so posledica geografskih, poselitvenih in drugih značilnosti ozemlja. Zaradi podnebnih sprememb naravne nesreče kot so neurja s točo in močnim vetrom, poplave in plazovi, suša, visok sneg, žled in druge postajajo čedalje pogostejše in bolj intenzivne. Varnost prebivalcev občine Sevnica ter okolja v katerem živimo, ogrožajo tudi okoljske nesreče in nesreče v prometu, prekomerno obremenjevanje okolja in zanemarjanje rednega vzdrževanja komunalnega sistema, zdravstveno epidemiološka ogrožanja in drugi škodljivi pojavi. Manj verjetni so pojavi terorizma in uporabe sredstev ter orožij za množično uničevanje. Dolgoročno je malo verjetno ponovno intenziviranje vojaških virov ogrožanja v regiji. Verjetnost jedrske nesreče v Nuklearni elektrarni Krško je izredno majhna, kljub temu pa je potreben visok nivo poznavanja zaščitnih ukrepov ob jedrski nesreči. Posebna pozornost je zato namenjena tudi načrtovanju zaščitnih ukrepov v primeru jedrske nesreče. Tudi ogrožanje zaradi poplav v dolini reke Save, se je z izgradnjo visokovodnih nasipov in s tem ustrezne infrastrukture bistveno zmanjšalo.

V tem programu se ne ureja trajna sanacija posledic naravnih in drugih nesreč.

Naravne nesreče, ki lahko prizadenejo občino Sevnica po tem programu so: potres, poplava, zemeljski plaz, visok sneg, močan veter, toča, žled, pozeba, suša, množični pojav nalezljivih bolezni pri ljudeh, živalih ali na rastlinah in druge nesreče, kot so: jedrska ali radiološka nesreča, velike nesreče v cestnem, železniškem ali zračnem prometu, večji požari v naravi, porušitev jezov ter druge ekološke in industrijske nesreče, ki jih povzroči človek s svojo dejavnostjo in ravnanjem. Posebno pozornost je potrebno posvetiti tudi epidemijam oz. pandemijam.

2. VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI Z VIDIKA OCENE OGROŽENOSTI OBČINE SEVNICA

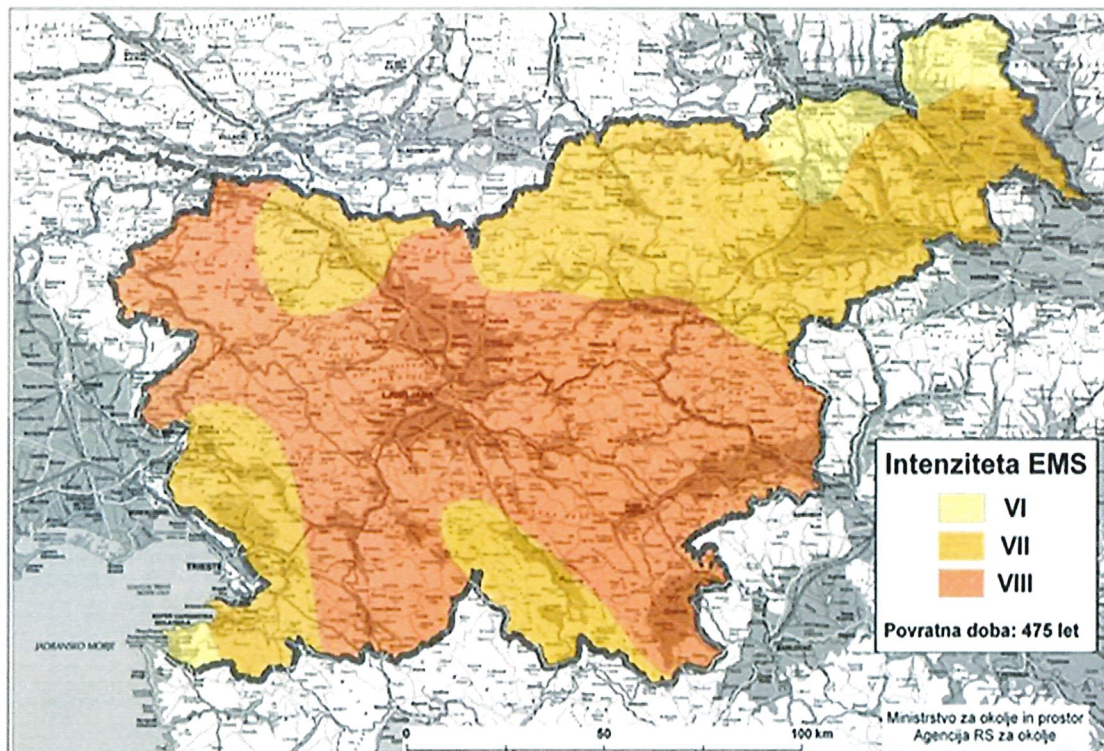
Ocene ogroženosti zaradi posamezne naravne ali druge nesreče so temeljno izhodišče za izdelavo Programa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami oz. načrtov zaščite in reševanja za posamezne nesreče, ki lahko prizadenejo občino Sevnica.

2.1. POTRES

Potres sodi med nesreče, ki občino Sevnico zelo ogroža. Slovenija je glede na karto potresne intenzitete razdeljena na tri območja in sicer na območja, ki jih lahko prizadene potres intenzitete VI., VII. in VIII. EMS (evropska makroseizmična lestvica). Pogostost potresov z močnimi poškodbami pa vseeno ni zelo velika.

Krško-brežiško področje je tudi eno izmed najbolj potresno dejavnih območij v Sloveniji, kjer so pogosti številni šibki in redkejši močnejši potresi. Jakost potresov v Posavju lahko doseže VII. stopnjo in več po EMS lestvici. Takšna moč potresa povzroča rušenje objektov, predvsem starejših, grajenih pred letom 1963 (pred sprejemom predpisov o potresno varni gradnji) in delne poškodbe ter porušitve objektov, grajenih po letu 1963.

KARTA POTRESNE INTENZITETE

Slika 1: Karta potresne intenzitete s povratno dobo 475 let (ARSO, 2011)

[illegible]

Občina Sevnica v celoti leži v območju, na katerem so za povratno dobo 475 let pričakovani potresi z učinki VII. ali več po EMS. Tak potres poškoduje stavbe, ki niso bile grajene potresno odporno ter lahko povzroči pomembno motnjo v gospodarstvu oziroma na prizadetem območju. Ocenjujemo, da lahko ob potresu VII. stopnje pričakujemo naslednje poškodbe:

- Ob potresu je ocenjevati nastanek naslednjih verižnih nesreč: požar, poplava, epidemija, porušitev, plaz.

2.2. POPLAVA

Hidrografsko središče občine je Sevniška kadulja. Tukaj sprejema reka Sava z desne rečico Mirno, ki izvira v občini Trebnje in z leve potok Sevnično, ki ima povirje v območju Bohorja v občini Šentjur.

Sava ima pluvio-nivalni rečni režim. Podoben režim imajo tudi pritoki, le da je podrejen nekaterim specifikam. Mirna odmaka zahodni del Krškega in vzhodni del Dolenjskega gričevja. V tem delu pripadata Laknica in Radulja že porečju Krke. Sava sprejema glavne pritoke na našem ozemlju z leve strani: Sevnična, Drožanjski potok, Vranjski potok, Čanjski potok in Blanški potok. Ta nastane po združitvi Dobrave in Ložiškega potoka.

Od vseh teh pritokov je najbolj vodnata Mirna, sledi ji Sevnična. Savi dovajata povprečno med 2 - 5 m³/sek vode. Vodna množina vseh močno koleba, odvisno od padavin. Če pade v povirju pritokov v kratkem času velika količina padavin, se vode lahko razlijejo iz struge in pustošijo okolico. V zgodovini so poleg Save poplavljal tudi Mirna in Sevnična, hudourniško pa tudi Blanščica, Vranjski potok, Drožanjski potok in Florjanski potok. V novejši zgodovini so bile najhujše poplave Save (l. 1990 in 1998), ki so nastale pri nas zaradi hudo povečanega odtoka v zgornjih delih porečja Save in Savinje. Na Sevnični so bile najhujše zabeležene poplave v letih 1933, 1954, 2005 in 2014. V tem letu je poplavljal tudi Hinja, ki je pritok Mirne.

Nevarnosti za poplave predstavljajo predvsem prelivi struge vodotokov rek Save, Mirne ter potokov (Sevnična, Čanjski potok, Vranjski potok, Drožanjski potok, Florjanski potok, Mlinščica in Blanščica, Impoljski potok in Štegina, problematični pa so tudi drugi manjši vodotoki).

Stanje nekaterih vodotokov se je po izgradnji HE na spodnji Savi bistveno izboljšalo predvsem na področju ob njihovih vtokih v Savo.

2.2.1. POPLAVE VODOTOKOV

Izlivi vode v manjšem obsegu izven struge reke Save se pojavljajo ob pretoku cca 2200 m³/s. Reka Sava je po svoji naravi hudourniška reka. Rekonstrukcija korita reke Save in izgradnja jezovnih pregrad za HE na spodnji Savi so spremenile tudi karakteristike reke in ogrožanje ob visokih vodah.

Reka Mirna v svojem toku na območju občine Sevnica ne predstavlja večje poplavne nevarnosti. Ogroženi pa so predeli neposredno na področju Pijavic in Tržišča, Jelovca ter dolvodno v Križišču oz. Gaberju ter ob izlivu v Savo v Boštanju (pri stari žagi). Zaradi dviga Save in istočasno Mirne lahko pride do poplavljanja v spodnjih prostorih objekta pri mostu čez Mirno.

Večjo ogroženost in materialno škodo je pričakovati ob nenadnih močnih nalivih in hudourniških poplavah potokov oz. zalitju urbanega predela, zaradi nezadostnih ali zamašenih kanalizacijskih odvodov. V primeru hudourniških poplav potokov so ogroženi pozidana območja ob strugah potokov, infrastruktura in deli naselij, ki so umeščeni neposredno ob strugi vodotoka. Pričakujemo lahko zalitje objektov, erozijo struge in s tem poškodbe na infrastrukturi.

2.2.2. POPLAVA ZARADI NEKONTROLIRANEGA IZLIVA VODE IZ AKUMULACIJSKEGA BAZENA HE VRHOVO, HE BOŠTANJ IN HE ARTO BLANCA

HE Vrhovo, HE Boštanj in HE Arto Blanca sodijo v sklop hidroelektrarn na spodnji Savi. Lokacija jezovne zgradbe HE Vrhovo se sicer nahaja na področju občine Radeče, del akumulacijskega bazena pa se nahaja tudi v sevniški občini. HE Boštanj se nahaja v neposredni bližini naselja Boštanj. Prav tako se v neposredni bližini nahajajo 3 prometnice in sicer na levem bregu železniška proga Ljubljana – Dobova in regionalna cesta R3/679 Breg –Sevnica, na desnem bregu pa G1-5 Radeče – Sevnica.

Zajezitev Save, ki jo ustvarja jezovna zgradba HE Boštanj sega vse do naselja Šentjur na Polju,

ki leži blizu podslapja HE Vrhovo.

Slika 3: HE Boštanj (vir: spletna stran HESS)

Do težav pri poplavljanju lahko pride zaradi tehnične napake na prelivnih poljih oz. porušitve zapornic, kot posledica potresa ali morebitnega terorističnega napada. Večina objektov, ki se nahajajo v bližini reke Save je ustrezno zaščitenih. Obstoječa zaščita pri določenih scenarijih nebi zadostovala za nekatere objekte na Logu. Ogrožena pa bi bila tudi čistilna naprava na levi strani Save. Na desni strani pa bi bili poplavljeni nekateri kozolci do višine 0,5m. Nevarnost bi obstajala tudi za objekte v neposredni bližini HE Arto-Blanca na levi strani (gostišče in hiša pred podvozom na Blanci) ter gospodarski objekt dolvodno od železniškega prehoda.

V primeru nastopa visokih voda in nekontroliranega izliva vode iz akumulacijskih bazenov posamezne HE na spodnji Savi imajo pri HESS in SEL izdelane ustrezne načrte zaščite in reševanja, kjer so podrobno opisani različni scenariji, ki temeljijo podatkih iz ocene ogroženosti ter Študije o posledicah morebitne porušitve dela jezovne zgradbe HE Boštanj in kombinacije porušitve dela jezovne zgradbe HE Vrhovo in HE Boštanj na odseku HE Boštanj –NE Krško, ki jo je izdelala Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo v Ljubljani.

Z izvedenimi rekonstrukcijami in izboljšavami v režimu obratovanja je ocenjeno stanje možnih poplav z vzrokom večdnevni močnih padavin močno zmanjšano in ne predstavlja več posebnega tveganja za okoliske prebivalce.

2.3. ZEMELJSKI IN SNEŽNI PLAZ

Razgibanost terena in struktura tal v kombinaciji z močnejšimi ali dolgotrajnejšimi padavinami povzročata plazenje zemljine. Ogroženi so hribovski in gričevnati predeli občine.

Rizični čas za nastanek zemeljskih plazov je v obdobju večjih padavin, katerega smo umestili v jesensko in pomladansko obdobje.

Menimo, da nevarnost plazov, tako zemeljskih, kot snežnih, ne presega zmogljivosti rednih služb za vzdrževanje cest in gasilske dejavnosti zaščite in reševanja ter ne zahteva angažiranja dodatnih sil in sredstev zaščite in reševanja.

Zemeljski plazovi se najpogosteje pojavljajo v območjih pobočij, ki ležijo pod stabilnejšimi obronki in na hudourniških območjih, kjer globinska erozija ali prekomerno zamakanje povzročata plazenje in labilnost zemljišča.

2.4. VISOK SNEG

Zastoj v prometu in s tem funkcioniranja vitalnih interesov občine je pričakovati v primeru kontinuiranih snežnih padavin v obdobju 24 oz. 48 ur in višine snežne odeje nad 50 cm. V zadnjih 25 letih niso zabeležene takšne hidrometeorološke razmere, ki bi imele za posledico visok sneg. Čas nevšečnosti na področju prometa in oskrbe lahko traja 2 do 3 dni.

2.5. MOČAN VETER

Močan veter na območju občine lahko povzroči izpad oskrbe z električno energijo, vetrolom v gozdovih in odkritje streh na stanovanjskih, kmetijskih in poslovnih objektih.

2.6. ŽLED

Žled bi na območju občine Sevnica povzročil izpad oskrbe z električno energijo, žledolom v gozdovih in težave v prometu.

2.7. POZEBA, TOČA in SUŠA

Ekstremni vremenski pojavi pozeba, toča in suša lahko ogrozijo kmetijsko dejavnost v občini Sevnica. Ogrožena so vsa kmetijska območja v občini Sevnica.

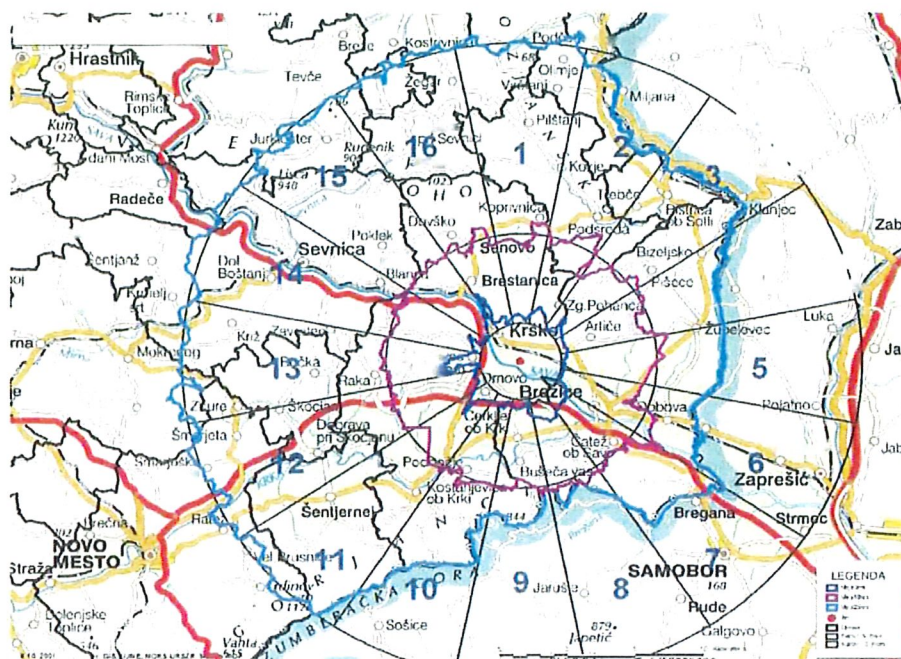
2.8. EPIDEMIJE IN PANDEMIJE

Stalno izvajanje zdravstvenih zaščitnih ukrepov preprečujejo možnost razvoja epidemioloških žarišč. Možno pa je pričakovati razvoj le-teh v primeru naravnih nesreč (potres) ali nesreč, ki jih povzročajo izredno stanje in množična nasilja oziroma vojna. Kot posledica zmanjšanega nadzora in pomanjkanja izvajanja zdravstvenih in veterinarskih zaščitnih ukrepov bi se lahko razširile nalezljive bolezni pri ljudeh in živalih. Občina Sevnica spada v tretji oziroma srednji razred ogroženosti in ima izdelani načrt ZiR v katerem so predvidi način obveščanja in izvajanja zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP.

2.9. OGROŽENOST ZARADI DRUGIH NESREČ

2.9.1. JEDRSKA NESREČA

Nuklearna elektrarna Krško (NEK) je na levem bregu reke Save in je 3 km oddaljena od mesta Krško. NEK je tlačnovodna elektrarna s toplotno močjo reaktorja 2000 MW, v katerem je 121 gorivnih elementov. Električna moč na pragu elektrarne je 696 MW. Elektrarna je priključena na 400 kV in 110 kV električno omrežje.

Slika 2: Sektorji izvajanja zaščitnih ukrepov ob jedrski nesreči v NEK

Ob jedrski nesreči v NEK je stopnja ogroženosti največja v bližnjem območju (to je od nekaj km do 10 km), v večji oddaljenosti pa je odvisna od vremenskih razmer. Glede na število in zanesljivost varnostnih sistemov v jedrski elektrarni je verjetnost nastanka nesreče, ki bi pomenila nevarnost za prebivalstvo, izredno majhna. Če pa bi do nesreče prišlo, bi v okolju izvajali zaščitne ukrepe in sicer preventivno evakuacijo 3 km pasu okoli NEK, izjemoma zaklanjanje v zaprtih prostorih, evakuacijo ogroženega območja, jedno profilakso (zaužitje tablet kalijevega jodida), in prehranske ukrepe.

Posredni vzrok za nastanek izrednega dogodka v objektu NEK so lahko tudi vplivi naravnih in drugih nesreč, npr. potres in nesreča zrakoplova, poplave in neurja, glede na oceno ogroženosti, predvidoma naj ne bi povzročala večjih nevarnosti v okolju objekta NEK. Občina Sevnica se nahaja v 25 km pasu od NEK.

2.9.2. NESREČE V CESTNEM, ŽELEZNIŠKEM IN ZRAČNEM PROMETU

Na območju občine Sevnica se nahajata glavni železniški koridor, ki povezuje srednjo in jugovzhodno Evropo in regionalne ceste Radeče – Boštanj – Krško, Radeče – Breg – Brestanica in Boštanj – Planina pri Sevnici, po katerih občasno poteka tudi prevoz nevarnih snovi. Na področju naše občine se nahaja tudi železniška proga Sevnica – Trebnje. Proga Sevnica – Trebnje je enotirna in služi za obvozno progo v primeru nesreče v Zasavju (pred Zidanim Mostom) in za del proge, ki poteka do Sevnice. Ob železniški nesreči na dvotirni progi se pri izvajanju zaščite in reševanja, lahko drugi, nepoškodovani tir proge uporabi za prevoz reševalnih vozil, sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč ali pa se nanj preusmeri promet. Na področju Posavja se nahaja tudi vojaško letališče Cerklje ob Krki. Intenzivnost prometa, obseg nevarnih snovi in število nesreč, ki so zabeležena v vsakodnevem prometu na navedenih komunikacijah, pogojujejo visoko stopnjo ogroženosti.

2.9.3. POŽAR

Požarna ogroženost Občine Sevnica je srednja do povečana. Na območju občine Sevnica so umeščeni objekti, ki so visoko požarno ogroženi in predstavljajo potencialno žarišče požarov. Ti objekti so Tanin, Chemcolor, Stilles, Kopitarna, Siliko, Inplet Dolnje Brezovo, Plastoform Blanca, Doga Krmelj, razne obrtne delavnice ter posamezni bencinski servisi. V primeru izbruha

požara na enem od omenjenih objektov ni večje nevarnosti širjenja požara na okolico. Požarne ovire so povsod dovolj velike, da preprečijo širjenje požara. Izjema je stari deli Sevnice, kjer so stanovanjski in drugi objekti strnjeni, kar omogoča hitro širjenje požara in otežuje hitro intervencijo gasilskim enotam.

Poleg industrije oz. gospodarske dejavnosti so tukaj še domovi za starejše, ki predstavljajo zelo veliko tveganje za nastanek požara in izvajanje reševanja in gašenja predvsem zaradi populacije ljudi, ki v njih biva in načina gradnje. Ljudje, ki bivajo v domovih so osebe, ki večini potrebujejo pomoč pri gibanju. V občini Sevnica so domovi za starejše v Loki pri Zidanem Mostu (TDU Loka) kjer je oskrbovancev in zaposlenih 331 od tega je 231 oskrbovancev, Dom upokoјencev Sevnica, ki spada pod DUO Impoljca ima kapaciteto 97 oskrbovancev in 55 zaposlenih in centralni zavod Dom upokoјencev in oskrbovancev Impoljca na Artu kjer biva oz. ima kapaciteto za 305 varovancev in oskrbovancev v domu pa je zaposlenih 200 oseb. DUO Impoljca je največji dom v občini Sevnica in ima tudi svoje bivalne enote v Sevnici (Prvomajska 21, Dolnjem Brezovem 2 in 4 ter Mrtovcu). V DUO Impoljca bivajo predvsem varovanci z motnjam v duševnem razvoju in gibalno zelo ovirane osebe, ki bi v primeru nesreče predstavljale velik problem pri evakuaciji. Skupaj v teh javnih zavodih se nahaja 988 oseb.

V občini Sevnica je 69 večstanovanjskih objektov v katerih skupaj biva preko 3000 ljudi, ti objekti predstavljajo visoko tveganje oz. obstaja možnost, da bomo pri posredovanju na takem objektu potrebovali avtolestev oz. platformo za gašenje in reševanje iz višin.

2.9.4. NESREČE Z NEVARNIMI SNOVMI

Poleg ogroženosti za nastanek nesreče z nevarnimi snovmi v prometu je območje občine Sevnice ogroženo tudi z vidika skladiščenja in predelave nevarnih snovi. Ob bencinskih servisih so tu še Tanin, Chemcolor, Stilles, Inplet Dolnje Brezovo, Siliko, Plastoform Blanca, Blagovne rezerve Blanca in Doga Krmelj ter ostali manjši predelovalci ali uporabniki nevarnih snovi.

3.STANJE VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI V OBČINI SEVNICA

Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami v občini Sevnica je organizirano in uveljavljeno kot del enotnega in celovitega sistema zaščite in reševanja v RS in deluje kot podsistem nacionalne varnosti države. Temeljne naloge sistema so izvajanje preventivnih ukrepov, vzdrževanje pripravljenosti reševalnih sil, opazovanje, obveščanje in alarmiranje ob nevarnostih in nesrečah, zaščita, reševanje in pomoč ob nesrečah vseh vrst in obsega, neposredno odpravljanje posledic nesreč in ustvarjanje pogojev za trajno sanacijo.

V državni pristojnosti je organiziranje opazovanja, obveščanja in alarmiranja, izgradnja in vzdrževanje telekomunikacijske, informacijske in druge infrastrukture, izdelava načrtov zaščite in reševanja za posamezne nesreče velikega obsega ter izvajanje drugih nalog, ki so bistvene za delovanje sistema. Določene priprave za zaščito, reševanje in pomoč se izvajajo tudi na ravni regije Posavje, ki je ena od geografsko zaključenih enot, katerim je prilagojena upravna, strokovna in operativna organiziranost zmogljivosti ter sil za učinkovito zaščito, reševanje in pomoč.

Občina samostojno organizira in pripravlja ter vodi zaščito, reševanje in pomoč na svojem območju, ocenjuje škodo ter odpravlja posledice nesreč. Tudi sicer je težišče organiziranja in delovanja sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v občinah samih.

3.1.ORGANIZACIJA JAVNE GASILSKE SLUŽBE

3.2.ORGANIZIRANOST GASILSTVA:

Za opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči se je v občini Sevnica organizirala javna gasilska služba, ki jo izvajajo Gasilska zveza Sevnica in operativne gasilske enote prostovoljnih

gasilskih društev (PGD) z območja občine Sevnica. Osrednje prostovoljno gasilsko društvo je PGD Sevnica, ki je društvo IV. kategorije, ki ima tudi poklicno jedro. Osrednje prostovoljno gasilsko društvo je PGD Sevnica, ki je društvo IV. kategorije, ki ima tudi poklicno jedro katero zagotavlja 24 urno dežurno službo in izvoz na intervencijo od 1 – 5 minut v skladu z zakonodajo. Območje občine Sevnica je enotno intervencijsko geografsko območje delovanja Javne gasilske službe na katerem služba izvaja ukrepe in naloge zaščite, reševanja in pomoči ob nesrečah v skladu z načrti zaščite in reševanja občine Sevnica ter odrejenimi povelji vodje intervencije ob nesreči.

V Gasilsko zvezo Sevnica je združenih 15 prostovoljnih društev, v katerih je 345 operativnih članov, ki so strokovno usposobljeni za izvajanje nalog gašenja in reševanja.

Za vodenje priprav in izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči na območju občine Sevnica, se PGD-ji operativno in vodstveno povezujejo v naslednjih sektorjih:

1. sektor:

- PGD Sevnica
- PGD Breg
- PGD Loka pri Zidanem mostu

2. sektor:

- PGD Boštanj
- PGD Primož
- PGD Studenec

3. sektor:

- PGD Tržišče
- PGD Telče
- PGD Krmelj
- PGD Šentjanž
- PGD Veliki Cirnik

4. sektor

- PGD Blanca
- PGD Poklek
- PGD Trnovec
- PGD Zabukovje

Enote so organizirane po merilih za organiziranje in opremljanje gasilskih enot in se razvrstijo za potrebe gasilske službe v kategorije, kot jih je določil župan na predlog Gasilske zveze Sevnica. Posamezno prostovoljno gasilsko društvo (PGD) deluje v požarnem okolišu, ki je geografsko območje, katerega določi Gasilska zveza Sevnica kot območje, kjer PGD-ji izvajajo preventivne naloge varstva pred požarom ter naloge zaščite, reševanja in pomoči.

Dosedanje povezovanje in sodelovanje prostovoljnih in dolžnostnih sil za zaščito, reševanje in pomoč je uspešno in učinkovito pri izvajanju zaščite, reševanja in pomoči ob različnih vrstah nesreč. Ta povezanost, ki je pomembna značilnost sistema zaščite, reševanja in pomoči, bo treba krepiti tudi v prihodnje.

V okviru GZ Sevnica delujeta tudi 2 ekipe za prvo pomoč sestavljeni iz gasilcev operativcev, ki so predhodno opravili 70-urni tečaj po programu bolničar. Ekipe sta tudi del sistema ZRP v občini Sevnica.

Opremljenost javne gasilske službe z reševalno opremo je sprejemljiva, vendar zahteva stalno

prenovo. Za potrebe prenove se upošteva 5 - letni plan nabave vozil in tehnike, ki ga je pripravila GZ Sevnica. Potrebno bo nabaviti tudi vozilo GVCZD-1 za reševanje iz višin in globin, saj se na področju naše občine nahaja kar nekaj večstanovanjskih objektov, ki presegajo višino 14 m in na katerih lahko posredujemo še z lestvami. Poleg tega pa je na področju občine kar nekaj zahtevnih industrijskih objektov, za katere reševanje bi se prav tako uporabilo to vozilo. Nabava vozila je načrtovana v letih 2022 in 2023.

Pripravljenost za ukrepanje javne gasilske službe je zelo dobra.

3.3.DRUGE SILE ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

Druge sile za zaščito, reševanje in pomoč so organizirane občinske enote Civilne zaščite. Dolgoročen cilj je, da se nadaljuje specializacija enot in ohranitev tistih služb in enot, ki jih ne morejo zagotoviti prostovoljne reševalne enote.

Reševanje na in iz vode kot javno službo na območju regije izvaja Podvodna reševalna služba. Podvodno reševalna služba je organizirana v okviru društva potapljačev »Vidra« Krško, ki je del Potapljaške zveze RS. Glede na to, da na področju občine poteka kar 22 km poti, ki se nahajajo neposredno ob vodotokih za pokritje potreb po reševanju na in iz vode v okviru PGD Sevnica deluje tudi potapljaška enota.

Rdeči križ Slovenije - Območno združenje RK Sevnica izvaja po Zakonu o Rdečem križu Slovenije javna pooblastila (izvaja pridobivanje krvodajalcev in organizira redne in izredne krvodajalske akcije, organizira tečaje in izpite iz prve pomoči, izvaja ukrepe zdravstvenega varstva ljudi ob naravnih in drugih nesrečah ter naloge obveščanja, evidentiranja in poizvedovanja za ljudmi - zagotavlja stike med pogrešanimi osebami), kot tudi druge programe, ki jih izvaja združenje kot temeljno poslanstvo: socialna dejavnost, varovanje in krepitev zdravja, delo z mladimi in prostovoljci, organiziranje zdravstvenega in socialnega letovanja otrok ter širjenje znanj o mednarodnem humanitarnem pravu.

V okviru OZRK sta organizirani tudi dve ekipi prve pomoči, ki sta sestavni del sistema ZRP v Občini Sevnica.

Humanitarno in drugo pomoč v primeru naravnih in drugih nesreč lahko izvajata tudi Karitas in ADRA, ki sta organizirana na nivoju regije Posavje.

Za potrebe evakuacije in postavitve začasnih bivališč je v okviru Planinskega društva Lisca Sevnica organizirana ekipa planincev prostovoljcev.

Za namen neposrednih povezav ob izpadih električne energije in drugih naravnih nesrečah izvaja svoje povezave Radioklub Sevnica, ki deluje v skladu z radioamaterskim kodeksom ARON (amatersko radijsko omrežje za nevarnost).

Med poklicnimi reševalnimi službami (PGD Sevnica z poklicnim jedrom) je poleg gasilcev najpomembnejša služba nujne medicinske pomoči (NMP) kot del javnega zdravstva. Nujna medicinska pomoč v občini Sevnica deluje v okviru Zdravstvenega doma Sevnica in izvaja:

- nujno medicinsko pomoč na terenu,
- dežurno zdravniško službo,
- nujne reševalne prevoze.

Glede na oddaljenost od urgentnih centrov je za Sevnico zelo pomembna ustanovitev satelitskega urgentnega centra, ki še vedno ni dokončno opredeljena v dokumentih Ministrstva za zdravje.

4.TEMELJNI CILJI IN NALOGE VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI TER NAČIN URESNIČEVANJA

Na podlagi ocen ogroženosti, ocene stanja na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter glede na razpoložljive človeške in materialne vire, so temeljni cilji v srednjeročnem obdobju od 2022 do 2025, ki ga zajema ta program:

- nadaljnje uveljavljanje stališča, da se pri sprejemanju normativnih, organizacijskih, tehničnih in drugih ureditev ali ukrepov v posamezni dejavnosti, načrtovanju uporabe prostora, graditvi objektov ter usmerjanju posameznih dejavnosti, upoštevajo preventivni ukrepi s katerimi se preprečuje nastanek nesreče, oziroma zmanjša njene posledice, pri čemer bo posebna pozornost v vseh dejavnostih namenjena prilagajanju posledicam, ki jih povzročajo podnebne spremembe in globalizacija;
- reorganizacija sil za zaščito, reševanje in pomoč na lokalni ravni ter po potrebi organizacija v gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah, glede na sprejete nove normativne in druge rešitve, še posebej zmanjšanje sestave Civilne zaščite in povečanje njene specializacije, povečanje sposobnosti gasilske službe za posebej zahtevne intervencije, pri drugih reševalnih službah pa za odzivanje na sodobne vire ogrožanja;
- nadaljevanje ukrepov in aktivnosti za izboljšanje splošne pripravljenosti na naravne in druge nesreče, ki jih povzročajo sodobni viri ogrožanja, podnebne spremembe, skrajševanje odzivnih časov in postopna uveljavitev standardov prihoda reševalcev na kraj nesreče;
- nadaljevanje opremljanja PGD-jev v skladu z sprejetimi operativnimi načrti;
- načrtno in koordinirano izvajanje vaj reševalnih sil po načrtih zaščite, reševanja in pomoči;
- izboljševanja učinkovitosti in odzivnosti na sodobne vire ogrožanja ter več namenskosti uporabe različnih tehničnih in drugih sredstev ter opreme na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- spodbujanje ukrepov in aktivnosti, ki širijo zavarovanje in spodbujajo poznavanja preventivnih in zaščitnih ukrepov;
- vzdrževati ustrezno raven pripravljenosti na izvajanje zaščitnih ukrepov v primeru nesreč, ki lahko prizadenejo občino in regijo Posavje (jedrske ali radiološke nesreče, velika železniška nesreča, potres....);
- vzpodbujati osebno in vzajemno zaščito prebivalstva s predstavitvami in predavanji;
- v skladu s temeljnimi cilji bomo na področju varstva pred požarom dosledno uveljavili obveznost, da gasilci razpolagajo s požarnimi načrti za požarno bolj ogrožene objekte in objekte v katerih se zbira večje število ljudi ter zagotovili redno letno usposabljanje za izvajanje evakuacije iz teh objektov, pri čemer bo prednost dana šolam oziroma objektom namenjenih za bivanje ali varstvo posebej ranljivih skupin prebivalstva;
- potrditi status NMP, kot satelitskega urgentnega centra v občini Sevnica, glede na oddaljenost od bolnišnic oz. drugih urgentnih centrov.

4.1.PREVENTIVNI UKREPI IN ODGOVORNI IZVAJALCI

Za organiziranje, vodenje in izvajanje javne gasilske službe, se v potrebnem obsegu uredijo pogodbeni razmerja za izvajanje javne gasilske službe.

Poletna neurja s točo, vodne ujme, zemeljski plazovi in druge naravne nesreče povzročijo v Sloveniji vsako leto škodo, ki v povprečju preseže 2% BDP. Tudi občina Sevnica ni izvzeta od navedenih nesreč.

Analize nesreč in popisi škod po enotni metodologiji URSZR opozarjajo na nizko stopnjo zavarovanosti premoženja fizičnih in pravnih oseb pred nesrečami. Zavarovanje pred nevarnostmi naravnih in drugih nesreč se širi zelo počasi.

Z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami je določeno, da škodo, ki jo povzročijo naravne in druge nesreče, ocenjujejo državna in regijske komisije za ocenjevanje škode, ki jih ustanovi vlada. Vlada predpiše tudi metodologijo za ocenjevanje škode. Sanacijo škode izvajajo prizadete fizične in pravne osebe ter lokalne skupnosti in državni organi, v skladu s svojimi pristojnostmi.

Dejanska praksa pri ocenjevanju škode nekoliko odstopa od veljavne zakonske ureditve. Škodo ocenjujejo občinske komisije, ki jih imenujejo župani. Pri ocenjevanju škode se uporablja enotna metodologija. Posamezni naravni pojavi se opredeljujejo za naravne nesreče brez predhodne

celovite analize podatkov, zasnovane na dolgoletnem spremljanju pojavov, zato v večini primerov ocene niso objektivne.

Izkoristek kadrovskega potenciala NMP, ki ima velik nabor znanja različnih specialnosti je uporabljen v edukacijske namene iz vsebin PP in NMP za strukture, ki delujejo v okviru zaščite, reševanja in pomoči (gasilci, prvi posredovalci, zainteresirani občani v okviru poznavanja temeljnih postopkov oživljanja).

Za vzpodbujanje ozaveščenosti prebivalcev se organizirajo predavanja in predstavitve o zaščitnih ukrepih. Posebno pozornost se nameni osnovnošolski mladini.

4.2.RAZVOJ ZMOGLJIVOSTI REŠEVALNIH SIL ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

Uveljavljena bo nadaljnja poenostavitev načrtovanja na vseh ravneh s težiščem, da morajo biti pri temeljnih načrtih razdelani predvsem koncepti zaščite in reševanja pri odzivanju na posamezne nesreče, izpopolnjeni postopki obveščanja in izmenjave podatkov med izvajalci, načrtovane rešitve za izvajanje ključnih nalog pa usklajene med izvajalci in različnimi ravni načrtovanja. Razširiti bo treba možnost načrtovanja samo posameznih nalog ali ukrepov za zaščito, reševanje in pomoč in združitev posameznih sklopov načrta za potrebe različnih nesreč.

Načrti zaščite in reševanja bodo posodobljeni in aktualizirani, saj morajo v večji meri upoštevati nove okoljske probleme, ki jih prinašajo podnebne spremembe. Poseben poudarek bo na načrtovanju izvajanja zaščitnih ukrepov ob pojavu hudourniških poplav in neurij, ki so v našem okolju vedno pogostejši.

Občina Sevnica bo vse svoje načrte uskladila s temeljnimi načrti zaščite in reševanja, ki so izdelani za določene nesreče na ravni države in regije ob upoštevanju Ocene ogroženosti za posamezne nesreče, ki lahko prizadenejo občino in regijo.

Prioritetno se bo PGD-je opremljajo z osebno zaščitno gasilsko opremo in gasilskimi vozili.

Povečane bodo zaloge in vrste potrošnih sredstev. (npr.: za začasno pokrivanje objektov), prav tako pa bodo povečane rezerve potrošnih sredstev za primer visokih voda in poplav (protipoplavne vreče, PVC folija in drugo).

5. SMERNICE ZA ORGANIZIRANJE IN RAZVOJ SIL IN SREDSTEV ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

5.1.SPLOŠNO

V sodelovanju s Centrom za socialno delo bo razdelan koncept celovitega, načrtnega in usklajenega nudenja psiho socialne pomoči prizadetim ali ogroženim prebivalcem ob nesrečah, zlasti v obdobju do vzpostavitve osnovnih pogojev za življenje.

Pri uveljavljanju novih organizacijskih rešitev, se bo glede na ogroženost občine, pri organizaciji reševalnih služb upošteval prednostni red popolnjevanja in vključevanja v zaščito, reševanje in pomoč tako, da bodo vključene najprej poklicne reševalne službe, nato prostovoljne in za naloge, ki jih te ne opravljajo, bodo organizirane enote in službe Civilne zaščite. Za določene naloge zlasti tehničnega reševanja bodo sklenjene pogodbe z ustreznimi gospodarskimi družbami. Te gospodarske družbe bodo izbrane za večletno obdobje za opravljanje nujnih del, zlasti na infrastrukturi in objektih, ob naravnih in drugih nesrečah tako, da se bo od njih zahtevalo potrebne gradbene in druge zmogljivosti vključno z zmogljivostmi za popravilo streh in strešnih konstrukcij, začasno usposobitev poškodovanih objektov, prometnic in izvedbo drugih del za čim hitrejšo vzpostavljanje osnovnih pogojev za življenje ob nesrečah.

5.2.RAZVOJ POSAMEZNIH SIL ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

5.2.1.CIVILNA ZAŠČITA

Dolžnostne sestave temeljijo na razporeditvi v službo v CZ na podlagi ustreznega vojaškega

usposabljanja. Ker je bilo služenje vojaškega roka v Republiki Sloveniji ukinjeno v letu 2003, prihaja do pomanjkanja ustrezno usposobljenega kadra za razpored v Civilno zaščito. Nastalo praznino lahko nadomestimo s prostovoljnimi ali poklicnimi strukturami tako, da na društva in druge izvajalce s pogodбами prenesemo večino nalog, za katerih izvajanje so sedaj odgovorni dolžnostni sestavi.

5.2.2.GASILSKA JAVNA SLUŽBA

Gasilska zveza Sevnica bo izdelala načrte opremljanja in usposabljanja v celotnem obdobju in nadaljevala z svojimi aktivnostmi v sklopu sistema zaščite, reševanja in pomoči. Posebna pozornost pa bo namenjena specialnostim iz področja zaščite, reševanja in pomoči, ki jo izvajajo operativne gasilske enote.

5.2.3.SLUŽBA NUJNE MEDICINSKE POMOČI

Služba nujne medicinske pomoči bo še naprej posvečala veliko pozornost temeljnim usmeritvam pri posredovanju v primerih masovnih nesreč, ki obsegajo čim višjo kakovost izvajanja oskrbe in obravnave pacientov, permanentno strokovno izobraževanje zaposlenih iz področja masovnih nesreč, strokovno sodelovanje z ostalimi službami, ki so vključena v sistem reševanja. Služba bo v skladu s svojim programom prilagajala in dopolnjevala načrte posredovanja pri masovnih nesrečah ter obnavljala in dopolnjevala opremo za oskrbo in obravnavo večjega števila pacientov. Udeleževala se bo vseh urjenj in izobraževanj, ki zajemajo področje masovnih nesreč, prav tako pa bo spremljala strokovne smernice in izkušnje sorodnih služb iz tujine.

Zdravstvene delavce in reševalno osebje je potrebno usposobiti za prepoznavanje radiološke bolezni in zagotoviti poznavanje postopkov za obravnavo kontaminiranih pacientov. Usposabljanje zagotavlja ministrstvo za zdravje.

Posebna pozornost bo namenjena strokovnemu sodelovanju s službami, ki so neposredno udeležene in pristojne za posredovanja pri vseh vrstah nesreč (gasilci, policija) in njihovem izobraževanju ter seznanjanju z razpoložljivimi sredstvi in opremo za reševanje.

5.2.4.EKIPE ZA PRVO POMOČ, PRVA POMOČ IN IZOBRAŽEVANJE LAIKOV ZA IZVAJANJE TPO

OZ RK Sevnica bo v obravnavanem obdobju nadaljevalo z vzdrževanjem 2 ekip prve pomoči, 2 ekipi pa bo zagotavljala tudi Gasilska zveza Sevnica.

Nadaljevale se bodo aktivnostmi za načrtno in celovito podporo službi nujne medicinske pomoči z usposabljanjem prvih posredovalcev in laikov s poznavanjem temeljnih postopkov oživljanja. Nadaljevalo se bo z nabavo AED-jev s ciljem zagotoviti čimprejšnjo pomoč obolenemu. Vzdrževalo se bo javno dostopno mrežo AED-jev po celotni občini.

Vzpodbujali bomo tudi usposabljanje laikov za izvajanje temeljnih postopkov oživljanja in tako povišali raven osebne in vzajemne zaščite.

5.2.5.DRUGE NEVLADNE ORGANIZACIJE

Nadaljevali bomo s sodelovanjem z drugimi nevladnimi organizacijami, ki se v skladu s sklepom župana lahko vključujejo v zaščito, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah. Radioamaterji bodo zagotovili rezervne komunikacijske povezave za organe vodenja zaščite, reševanja in pomoči. V občini Sevnica se bo spodbujalo vključevanje reševalnih služb in sestavov, ki jih organizirajo nevladne organizacije, v lokalne sile za zaščito, reševanje in pomoč, pri čemer pa ne bi smelo prihajati do prekrivanja nalog, ki se izključujejo, in ki jih ima posamezna služba v občini. Sodelovali bomo z Kinološkim društvom Posavje Sevnica, Radioklubom Sevnica, Planinskim društvom Lisca Sevnica, Društvom potapljačev Vidra in ekipo potapljačev pri PGD Sevnica ter morebitnimi drugimi organizacijami, ki lahko z svojim delovanjem

učinkovito pripomorejo v sistemu zaščite, reševanja in pomoči. Sodelovali bomo tudi z nekaterimi drugimi društvi na področju regije Posavje in Dolenjske (Društvo reševalnih psov Dolenjske, Društvo jamarjev Kostanjevica na Krki...).

6.USMERITVE ZA IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE

Poleg programov, ki jih organizira in izvaja Gasilska zveza Sevnica, bodo izvedena tudi nova usposabljanja. Vsako leto se bo izvedla občinska vaja. Nadaljevalo se bo z izdelovanjem načrtov evakuacij javnih zavodov v šolah in vrtcih v sodelovanju z lokalnimi PGD v mesecu požarnega varstva.

V obdobju do leta 2025, ki ga obsega ta program, se bodo zagotavljala sredstva za izvajanje temeljnih nalog zaščite, reševanja in pomoči določenih z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami na lokalni ravni, s ciljem, da se pripravljenost in delovanje sistema ne zmanjšuje oz. slabša.

7.FINANCIRANJE

Najpomembnejši programi, ki se bodo izvajali v obravnavanem srednjeročnem obdobju bodo:

- nabava osebne zaščitne opreme za prostovoljne gasilce,
- nabava gasilskih vozil po programu,
- nabava vsaj enega AED na leto,
- nabava zaščitne opreme za pripadnike enot CZ;

V celotnem srednjeročnem obdobju se proračunska sredstva na občinski ravni za programe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami naj ne bi zmanjševala in naj bi v naslednjih letih ostajala na sedanji ravni.

Iz občinskega proračuna se dodatno zagotavljajo sredstva za nakup vozila GVCZD-1 za PGD Sevnica, kot osrednjo reševalno enoto v občini. Prav tako se dodatno zagotavljajo sredstva za sofinanciranje vozil, opreme in tehnike na osnovi 5-letnega programa nabave GZ Sevnica. Investicija naj bi bila zaključena v letu 2023.

Sredstva požarnega sklada, ki jih prejme občina, so za posamezno leto so trenutno ocenjena na višino 50.000 EUR. Ocena je, da se ta sredstva v naslednjih letih ne bodo bistveno znižala, in da bodo ostala na enaki ravni. S sredstvi požarne takse, ki jih prejme občina, se bo nadaljevalo posodabljanje in nadomeščanje gasilske zaščitne in reševalne opreme v skladu z letnimi načrti.

8.URESNIČEVANJE IN DOPOLNJEVANJE PROGRAMA

Uresničevanje tega programa bo neposredno zajeto v letnih programih in proračunskih dokumentih. Za uresničevanje tega programa bo skrbela Občinska uprava Občine Sevnica.

9.VELJAVNOST PROGRAMA

Ta program začne veljati naslednji dan po sprejemu.

Številka: 846-0004/2022

Datum: 17.01.2022

